

Doç. Dr. MEHMET SALİH KUMAŞ

Kişisel Bilgiler

E-posta: msalikhkumas@uludag.edu.tr

Web: <https://avesis.uludag.edu.tr/msalikhkumas>

Uluslararası Araştırmacı ID'leri

ScholarID: ZkjDWAUAAAAJ

ORCID: 0000-0001-7055-9799

Yoksis Araştırmacı ID: 157278

Eğitim Bilgileri

Doktora, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, Temel İslam Bilimleri Bölümü, Türkiye 2001 - 2007

Yüksek Lisans, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, Temel İslam Bilimleri Bölümü, Türkiye 1999 - 2001

Lisans, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, İlahiyat Pr., Türkiye 1994 - 1999

Yabancı Diller

İngilizce, B2 Orta Üstü

Arapça, B2 Orta Üstü

Yaptığı Tezler

Doktora, Çok-hukuklu sistem ve İslam Hukukundaki yeri, 2008

Yüksek Lisans, İslam Hukuku ve Beşeri Hukukta boşanma "Hukuk-ı Aile Kararnamesi - Türk Medeni Kanunu karşılaştırması, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, TEMEL İSLAM BİLİMLERİ, 2001

Araştırma Alanları

Sosyal ve Beşeri Bilimler

Akademik Unvanlar / Görevler

Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, 2021 - Devam Ediyor

Araştırma Görevlisi, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, 2000 - 2011

Verdiği Dersler

Doktora

Katılım Bankacılığı, Doktora, 2022 - 2023

İslam İktisadı, Doktora, 2023 - 2024

İslam Hukuk Sosyolojisi, Doktora, 2022 - 2023

İslam Kamu Hukukunun Temel İlkeleri, Doktora, 2023 - 2024

İslam Hukuk Sosyolojisi, Doktora, 2020 - 2021

Katılım Bankacılığı (100/2000 programı), Doktora, 2017 - 2018

Yüksek Lisans

İSLAM İKTİSADININ TEMELLERİ, Yüksek Lisans, 2023 - 2024

İslam'da Finans Yöntemleri ve Bankacılık, Yüksek Lisans, 2022 - 2023

İSLAM İKTİSADININ TEMELLERİ, Yüksek Lisans, 2023 - 2024

İslam İktisadının Temelleri, Yüksek Lisans, 2019 - 2020

İslam'da Finans Yöntemleri ve Katılım Bankacılığı, Yüksek Lisans, 2019 - 2020

Lisans

İSLAM İBADET ESASLARI, Lisans, 2022 - 2023

İslam Hukuku-2, Lisans, 2023 - 2024

İslam Hukuku II, Lisans, 2021 - 2022, 2020 - 2021

Mukayeseli İbadetler Fıkhı, Lisans, 2017 - 2018, 2016 - 2017

İslam Hukukuna Giriş, Lisans, 2017 - 2018, 2016 - 2017

İslam ve İktisat, Lisans, 2017 - 2018, 2016 - 2017

Yönetilen Tezler

Kumaş M. S., Kur'an'da Geçen Siyasi Kavramların Fıkhî Açından Tahlili, Doktora, J.Najim(Öğrenci), 2021

Kumaş M. S., Senegal Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan vakıf kanunların islam hukuku ile karşılaştırılması, Yüksek Lisans, N.NGONE(Öğrenci), 2021

KUMAŞ M. S., Hanefî fıkh düşüncesine göre nimet-külfet dengesi ve bununla ilgili malî düzenlemeler, Yüksek Lisans, S.Pala(Öğrenci), 2020

KUMAŞ M. S., İslam hukukuna göre yıkıcı fiyat uygulaması ve ilgili hükümler, Yüksek Lisans, H.Kamer(Öğrenci), 2020

KUMAŞ M. S., İslam hukukuna göre tecavüze uğrayan kadının hak ve sorumlulukları, Yüksek Lisans, F.Dil(Öğrenci), 2020

KUMAŞ M. S., İslam ceza hukukunda suçlu yakınlarının mağduriyeti, Yüksek Lisans, M.Manav(Öğrenci), 2020

KUMAŞ M. S., Günümüz İslam bankacılığında murâbahaya dayalı yeni uygulamaların fıkhî açıdan değerlendirilmesi, Yüksek Lisans, Z.Khalil(Öğrenci), 2020

KUMAŞ M. S., İslam hukukunda şekilcilik, Yüksek Lisans, R.Sevindik(Öğrenci), 2020

KUMAŞ M. S., İbn Teymiyye'nin fıkh anlayışında toplumsal gerçeklik, Yüksek Lisans, M.Kılıç(Öğrenci), 2020

KUMAŞ M. S., İslâm iktisat düşüncesinde adalet ilkesinin temellendirilmesi ve hükümlere yansımaları, Yüksek Lisans, S.Kasapoğlu(Öğrenci), 2020

Kumaş M. S., İslâm iktisat düşüncesinin fıkhî kaynakları ve bir örnek olarak İmam Şâfiî'nin El-Üm adlı eseri, Yüksek Lisans, G.ARTUÇ(Öğrenci), 2019

KUMAŞ M. S., Sosyal medyaya dair fıkhî hükümler, Yüksek Lisans, N.SENA(Öğrenci), 2018

KUMAŞ M. S., Hanefî kaynaklara göre gâlibiyet ilkesinin fıkhî açıdan değerlendirilmesi ve fûrû-i fıkhîdeki yeri, Yüksek Lisans, H.ÇAVUŞİSMAIL(Öğrenci), 2018

KUMAŞ M. S., Faizsiz bankacılıkta güvene dayalı finans yöntemlerinin sivil toplum kuruluşları aracılığıyla etkin şekilde kullanımı, Yüksek Lisans, E.ABDULLAYEV(Öğrenci), 2016

KUMAŞ M. S., Sadru'sh-Şeri'a es-Sani'nin en-Nukaye adlı eserinin tahkiki, Yüksek Lisans, N.MUHSİN(Öğrenci), 2014

KUMAŞ M. S., Ebussuûd Efendi'nin fetvâları ile Cerîde-i İlmiyye fetvâlarının mukayesesi, Yüksek Lisans, Ş.ERCÜMEN(Öğrenci), 2014

KUMAŞ M. S., Âlim Muhammed b. Hamza Güzelhisari el-Aydî'nin fıkhî dair bazı risalelerinin tahkiki, Yüksek Lisans, M.NAJAT(Öğrenci), 2014

KUMAŞ M. S., Bölge alimlerine göre İdil-Ural bölgesindeki yatsı namazı vakti sorunu, Yüksek Lisans, R.KARİEV(Öğrenci), 2013

KUMAŞ M. S., Zekât, hac ve umre konularında Hanefî ve Şâfiîlerin farklı görüşleri ve dayandığı deliller, Yüksek Lisans, R.AİZATULLOV(Öğrenci), 2013

Diğer Dergilerde Yayınlanan Makaleler

- I. **İslâm ve Türk Ceza Hukuku'nda Suçlu Yakınlarının Mağduriyetini Giderici Bazı Hükümler**
MANAV M., KUMAŞ M. S.
Usul İslam Araştırmaları Dergisi, cilt.34, sa.34, ss.103-134, 2020 (Hakemli Dergi)
- II. **İslam İktisat Düşüncesinin Gelişim Sürecinde Fıkıh İlminin Yeri**
KUMAŞ M. S., ARTUÇ G.
Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, cilt.10, sa.22, ss.109-133, 2019 (Hakemli Dergi)
- III. **Bir Finansman Modeli Olarak Mudârabе'nin Faizsiz Bankacılıkta Etkin Şekilde Kullanılması Sürecinde Sivil Toplum Örgütlerinin Aktif Rol Üstlenmesi**
KUMAŞ M. S.
Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi, cilt.2, sa.1, ss.67-87, 2016 (Hakemli Dergi)
- IV. **İslâm Hukuk Tarihinde Hukukun Araçsallaştırılmasına Bir Örnek Olarak Vâni Mehmed Efendi'nin Cehrî Zikre Dâir Risalesi**
KUMAŞ M. S.
İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, sa.17, ss.505-522, 2011 (Hakemli Dergi)
- V. **Faizsiz Bir Finans Yöntemi Olarak Venture Capital Sistemi ve İslam Bankacılığı ile Mukayesesi**
KUMAŞ M. S.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.16, sa.1, ss.279-298, 2007 (Hakemli Dergi)
- VI. **Bir Finansman Yöntemi Olarak İş Ortaklığı Uygulaması (Mudârabе-Commenda Karşılaştırması)**
KUMAŞ M. S.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.15, sa.1, ss.369-383, 2006 (Hakemli Dergi)
- VII. **Hukukî Çoğulculuk Bağlamında Osmanlı ve İsrail Hukuklarına Bir Bakış**
KUMAŞ M. S.
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.15, sa.2, ss.323-345, 2006 (Hakemli Dergi)

Kitaplar

- I. **Fıkıhın Hukuksallaşması Sorunu Üzerinden Fıkıh-Toplum İlişkileri**
KUMAŞ M. S.
Modern Çağda Fıkıhın Anlam ve İşlevi-III -Fıkıh ve Toplum-, Ahmet Numan Ünver, Hamdi Çilingir, Editör, Ensar Nesriyat, İstanbul, ss.201-251, 2023
- II. **İSLÂM HUKUK SOSYOLOJİSİ -Fıkıhın Hukuksallaşması Sorunu Üzerinden Bir Giriş**
KUMAŞ M. S.
Ensar Neşriyat, İstanbul, 2021
- III. **Rızık Ahlakı: İş Hayatına Dair 40 Altın Kural**
KUMAŞ M. S.
Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2020
- IV. **İlimden Fethe Fatih'xxin Hocası Molla Gürânî**
KUMAŞ M. S.
Emin Yayınları, 2017
- V. **et-Teshîlu'd-Darûrî Li Mesâilî'l-Kudûrî -İbadetler-**
KUMAŞ M. S.
Emin Yayınları, Bursa, 2015
- VI. **Osmanlı Hukûk ı Âile Kararnamesi ve Türk Medeni Kanunu Çerçevesinde Boşanma Hukuku Genel Amaçlar Uygulama Farklılıkları ve Sebepleri**
KUMAŞ M. S.
Emin, Bursa, 2007

Hakemli Bilimsel Toplantılarda Yayımlanmış Bildiriler

- I. **FIKHİN HUKUKSALLAŞMASI SORUNU ÜZERİNDEN GÜNÜMÜZDE FIKİH-TOPLUM İLİŞKİLERİ**
KUMAŞ M. S.
Modern Çağda Fıkhın Anlam ve İşlevi-III –FIKİH ve TOPLUM, Sakarya, Türkiye, 28 Mayıs 2022
- II. **Parçacı ve Bütünsel Bakış Zaviyesinden Günümüz Faiz Tartışmaları**
KUMAŞ M. S.
Sempozyum-Genel Değerlendirme, Bursa, Türkiye, 21 Nisan 2018
- III. **İslam'ın Hayvanlara Bakışı ve Onlar İçin Tanımlanmış Temel Haklar**
KUMAŞ M. S.
2. Sokak Hayvanları Kongresi, Bursa-Nilüfer Belediyesi, Bursa, Türkiye, 11 - 13 Mayıs 2017
- IV. **Resmi Bir Kurum Olarak Hisbe Teşkilatı Ve Fütüvvet İle Mukayesesi**
KUMAŞ M. S.
II. Uluslararası Harakani Sempozyumu, Kars, Türkiye, 16 - 18 Ekim 2014
- V. **İctihad, Taklid ve Mezhep Taassubu Bağlamında Bir Osmanlı Fakih: Molla Hüsrev**
KUMAŞ M. S.
Uluslararası Molla Hüsrev Sempozyumu, Bursa, Türkiye, 18 - 20 Kasım 2011
- VI. **Fıkıh-Toplum İlişkisi Bağlamında Vani Mehmed Efendi'nin Mezhep Anlayışı**
KUMAŞ M. S.
Ulusal Vani Mehmed Efendi Sempozyumu, Bursa, Türkiye, 7 - 08 Kasım 2009, ss.187-204
- VII. **"Postmodern Bir İnsan Hakları Söylemi Olarak Hukukî Çoğulculuk ve İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi"**
KUMAŞ M. S.
İnsan Hakları ve Din Sempozyumu) -Bildiriler, Çanakkale, Türkiye, 15 - 17 Mayıs 2009, ss.187-204
- VIII. **Hukuk-Kültür İlişkisi Bağlamında Hukukî Çoğulculuk ve İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi**
KUMAŞ M. S.
Uluslararası Küresel Diyalog Kongresi, Isparta, Türkiye, 24 - 27 Eylül 2009, ss.3091-3010

Ansiklopedide Bölümler

- I. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**
KUMAŞ M. S.
OTTO, ss.503-506, 2020
- II. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**
KUMAŞ M. S.
OTTO Yayınları, ss.487-489, 2020
- III. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**
KUMAŞ M. S.
OTTO, ss.494-496, 2020
- IV. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**
KUMAŞ M. S.
OTTO Yayınları, ss.490-492, 2020
- V. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**
KUMAŞ M. S.
OTTO, ss.499-501, 2020
- VI. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**
KUMAŞ M. S.
OTTO, ss.496-499, 2020
- VII. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**
KUMAŞ M. S.

OTTO, ss.501-503, 2020

VIII. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**

KUMAŞ M. S.

OTTO, ss.492-494, 2020

IX. **TARİHTE MÜSLÜMANLAR**

KUMAŞ M. S.

OTTO, ss.503-506, 2020

Bilimsel Yayınlarda Hakemlikler

THE JOURNAL OF ISLAMIC LAW RESEARCH, Hakemli Bilimsel Dergi, Temmuz 2023

Journal of emerging economies and policy (Online), Hakemli Bilimsel Dergi, Nisan 2023

Bilimsel Projelerde Hakemlikler

TÜBİTAK Projesi, 3005 - Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Yenilikçi Çözümler Araştırma Projeleri Destek Programı, Mayıs 2023

Bilimsel Danışmanlıklar

İslami Finans Danışmanlık, Kurum veya Organizasyonlar İçin Yapılan Danışmanlık, Bursa Uludağ Üniversitesi, İLAHİYAT FAKÜLTESİ, TEMEL İSLAM BİLİMLERİ, Türkiye, 2021 - Devam Ediyor

Metrikler

Yayın: 31

H-İndeks (WoS): 1

Akademi Dışı Deneyim

Sivil Toplum Kuruluşu, IMGGM, Cemiyet, Konferans